

Електронний підручник з української мови для 5-го класу загальноосвітніх навчальних закладів

Рожественська Д.Б., аспірант
Інститут засобів навчання АПН України

Подальше впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів України багато в чому залежить від якості тих дидактично орієнтованих програмних засобів, які мають бути безпосередньо задіяні в реалізації цього процесу. Мова йде про електронні підручники, створення яких, як і інших засобів навчання, повинні базуватися на експериментально доведених положеннях.

З метою експериментального дослідження впливу інформаційно-комунікаційних технологій на вивчення української мови в основній школі створюється електронний підручник (ЕП) з української мови для 5-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. Змістове наповнення підручника враховує вивчення української мови як рідної, так і як другої мови. Передбачається, що створений електронний підручник буде виступати (та використовуватися) як допоміжний засіб у процесі вивчення української мови.

Аналіз електронних освітніх ресурсів України показує, що такий електронний підручник створюється в Україні вперше. Наявна спроба створення електронного підручника студентами лабораторії комп'ютерної лінгвістики Інституту філології при Національному університеті імені Тараса Шевченка знаходиться у стадії доопрацювання та розрахована на дорослу людину.

Структура такого підручника базується на розумінні комунікативної мовленнєвої компетентності як системи комунікативних, лінгвістичних, соціокультурних та прагматичних компетенцій. Таким чином, мета

створення ЕП має сприяти формуванню діалогової комунікативної мовленнєвої компетентності.

Провідне місце у змістовому наповненні підручника займає комунікативна лінія мовної освіти. Лінгвістична, українознавча та діяльнісна лінії підпорядковані, структурно та змістовно, реалізації навчання комунікації (виокремлення таких змістовних ліній пов'язано з Державним стандартом початкової загальної освіти).

Змістове наповнення ЕП відбувається за сучасними підручниками української мови, що затверджені Міністерством освіти і науки України та використовуються в навчальному процесі (напр., Беляєв О.М., Пентилюк М.І., Симоненкова Л.М., Симоненкова Т.П.).

Підхід до оволодіння мовленнєвими навичками у вигляді мовленнєвих “компетенцій” узгоджується з сучасними тенденціями у вивченні мов (див. “Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273с.).

В парадигму побудови даного ЕП вводиться авторське розуміння поняття компетенції, яка розглядається як побудова семантичної сітки процедурних дій, що дозволяє бути успішним у межах вирішення задач предметної області. Особливе місце надається формуванню в межах комунікативних компетенцій прагматичній компетентності, пов'язаної з процесами програмування мовлення. Планується внаслідок використання даного ЕП у процесі вивчення української мови отримати зміни у структурних та системних компонентах процесу побудови мовленнєвої комунікативної діяльності учнів ЗНЗ.